

**Matka Boska Tylicka -
Madonna z Dzieciątkiem
niderlandzkiego malarza
Adriana Ysenbrandta**

Tylicz (Woj. Małopolskie)

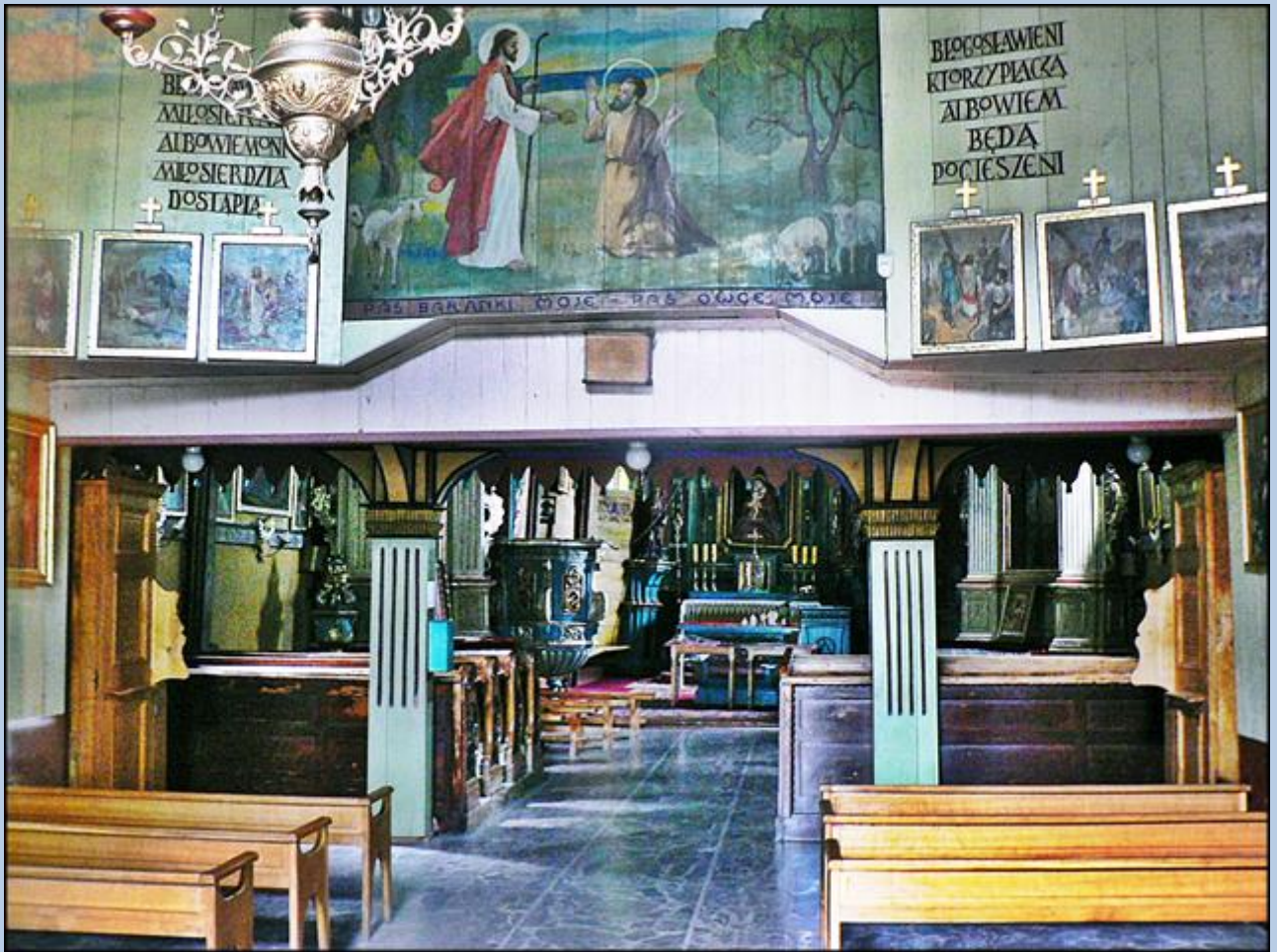
**Kościół pw.
śś. Apostołów Piotra i Pawła**
([opis kościoła](#))

Z HISTORII TYLICZA

- XIII w.** Na szlaku handlowym i strategicznym wiodącym z Polski na Węgry istniało osiedle Ornawa.
- 1363 r.** Kazimierz Wielki, król Polski nadał mu prawa miejskie, nazwę Miastko, ufundował kościół i szkołę parafialną. Miasto otoczone było wówczas murem obronnym. Centrum stanowił czworoboczny rynek zachowany w zasadniczych zarysach do dnia dzisiejszego. Miasto posiadało prawo składu, co było źródłem jego bogactwa. Miało też własne sądownictwo /do dziś góra nosi nazwę "Szubienica", a jej zboczce zwą "Łaska"/.
- 1391 r.** Król Władysław Jagiełło oddał miasto biskupom krakowskim. W tym czasie Miastko nosiło także inne nazwy: *Novum Oppidum /Nowe Miasto/, Ornamentum /Ozdoba/-* ze względu na jego piękne położenie.
- XV w.** W okolicach miasta przebywali husyci /Taboryci/ w swych ruchomych obozach zwanych tu "kocie zamki".
- XVI w.** Napłynęła ludność pasterska wołosko-ruska /późniejsi Łemkowie/. Nastąpił upadek miasta.
- 1612 r.** Biskup krakowski, Piotr Tylicki wskrzesił jego świetność. Nadał mu ponownie prawa miejskie, własny herb, w miejsce starego zniszczonego kościoła ufundował nowy i zmienił nazwę Miastka na Tylicz od swego nazwiska.
- 1743 r.** Łemkowie zbudowali cerkiew grecko-katolicka.
- ok. 1770 r.** W okolicach Tylicza obozowali i toczyli walki konfederaci barscy Kazimierza Pułaskiego.
- 1785 r.** Ks. Józef Sformikiewicz realizując program Komisji Edukacji Narodowej zbudował polską szkołę.
- 1806 r.** Ks. Stanisław Kuziarski zbudował dzwonnice o czterech filarach.
- XIX w.** Skutkiem budowy linii kolejowej wiodącej przez Muszynę nastąpił w Tyliczu upadek handlu i zubożenie miasta.
- XX w.** Wytyczenie granicy państwowej polsko-czechosłowackiej po pierwszej wojnie światowej, spowodowało likwidację szlaku handlowego Przelęczą Tylicką. Miasto zaczęło się wyludniać, skutkiem czego utraciło prawa miejskie.
- W drugiej wojnie światowej i przesiedleniu Łemków, mieszkało tu tylko około 560 osób.
- Tylicz posiada piękne położenie, bogate zasoby wód mineralnych i doskonały klimat. Stwarza to korzystne perspektywy dla rozwoju miejscowości, która obecnie liczy około 1800 mieszkańców.

z lewej: Kościół pw. Imienia Maryi; z prawej – śś. Apostołów Piotra i Pawła

zdjęcia: *Jan Nitecki*

zdjęcia w czerwonej obwódce zapożyczono z:
https://ugrzegorza.pl/wp-content/uploads/2014/03/atracje_tylicza_cerkiwew_dzwonnica_dla_rodzin-17i.jpg
http://www.parafiatylicz.pl/data/uploads/stories/Foto_Historia/0193538.jpg